

פרשת קדושים

"וכי תבואו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל.." (י"ט, כ"ג) - זו מצוותם הראשונה של בני ישראל עם כניסתם לארץ. נטיעת העץ היא הדרך שבה מתקשר האדם אל מולדתו בעבותות אהבה בל ינותקו.

אמרו חכמינו: "אמר להם הקב"ה: אף על פי שתמצאו אותה מלאה כל טוב, לא תאמרו נשב ולא ניטע.. כשם שנכנסתם ומצאתם נטיעות שנטעו אחרים, אף אתם היו נוטעים לבניכם."

במדבר חיו אבותינו חיי בטלה, מן השמים ומן הסלע סופקו להם צרכיהם. לא כן עם כניסתם לארץ. תמה פרשת הניסים והחלה פרשת העמל המיגע.. כיון שעמדו להיכנס לארץ ישראל אמר להם משה: כל אחד ואחד מכם יטעון מכושו על כתפיו ויצא ויטע לו נטיעות.

(ממעין האגדה א. ארזי)

מברכין חודש אייר, שיהיה ביום ד' וה' (אין אומרים 'למחרת'). אומרים אב הרחמים. המולד יום ג' שעה 4 עם 38 דק' 10 חלקים . לשעון א"י 9.55 (לוח ארץ ישראל הרב טוקצינסקי)

שעור פרשת השבוע: נעמה סט

י מ י ה ח ו ל		ש ב ת	
5.07	זמן תפילין /טלית	18.57	הדלקת נרות
		19.05	מנחה א' 14.00 ב' 19.05
9.17	סוף זמן ק"ש		ערבית ושיעור
19.21←19.18	שקיעה	6.45	שחרית א'
13.15	מנחה א' (בחד"א)	8.30	שחרית ב'
19.05	מנחה, שיעור וערבית	11.30	קידוש
19.39	צאת הכוכבים	17.40	מנחה 13.30
20.10	ערבית	17.15	לימוד 'דור לדור'
		18.00	שיעור הרב
7.30	שחרית נוער בביה"ס	19.52	צאת השבת

שבת
שלום

“ואהבת לרעך כאוהב” – תכל'ס, איך עושים את זה?

מצוות “ואהבת לרעך כמוך” השגורה על לשוננו, המקשטת אינספור דרשות ומשמשת ככרזה נפוצה, מעוררת לא מעט תהיות כאשר אנו מבקשים לקיימה הלכה למעשה:

- א. כיצד ניתן ליישם הלכה למעשה מצווה המסורה ללב, לרגש?
- ב. מי הוא בדיוק “רעך” שאותו עליך לאהוב?
- ג. מה משמעות המלה “כמוך” שבפסוק?

ובקיצור: תכל'ס: איך עושים זאת?

תשובות לתהיותי מצאתי בספרו של המקובל רבי פנחס אליהו הורביץ שחי במאה ה-18 וכתב בעברית את **ספר הברית השלם** שיצא לאור לראשונה בשנת תקנ”ז (1797). הספר עוסק בעיקר במתימטיקה ובמדעים, אך בחלקו האחרון של הספר כלל הורביץ פרק ששמו “אהבת רעים” שממנו ארבה לצטט בהמשך. כדאי להתבסס מן השפה היפה הרוויה בביטויים מהמקרא ומחז”ל ולשים לב לתובנות שהוא מפיק מכל מילה ואות בפסוק “...ואהבת לרעך כמוך אני ד”” ויקרא יט פס' יח.

“מהות אהבת רעים הוא שיהיה האדם אוהב כל מין האנושי יהיה מאיזה עם שיהיה ויהיה מאיזה לשון שיהיה, בעבור שהוא אדם בדמותו ובצלמו כמוהו...” עמ' תקכו **ואין הכוונה בו לישראל דווקא שאילו היה כן היה כתוב ואהבת לאחיך כמוך כמו שכתוב אצל ריבית לא תשיך לאחיך נשך כסף דברים כג... לא תקום ולא תטור את בני עמך, אבל הכוונה בו הוא לרעך שהוא אדם כמוך ועוסק ביישובו של עולם כמוך וכל האומות במשמע... עמ' תקל**

“עוסק ביישובו של עולם” הוא ביטוי חוזר אצל הורביץ ומשמעותו: אדם העוסק במלאכה התורמת לקיום העולם: בנאי, חקלאי, קוצר, אופה, סוחר, חוקר, רופא, מורה... בקיצור, כל העוסק במלאכה כלשהי. כל זה בניגוד לפושעים, משחיתים, מרצחים שהם מחריבי העולם ולכן **אינם כמוך**.

“והנה אם היה כתוב ואהבת [את] רעך כמוך היה משמע שתאהב את רעך כמוך ממש, וזה אי אפשר כי אינו בחוק טבע האדם, שיאהב זולתו באותה מידה ושיעור שאוהב את עצמו ממש, ולא יפקוד האל ולא תצווה התורה דבר שהוא נגד הטבע, לכן כתוב ואהבת לרעך כמוך והכוונה... כל אופני הטוב והחסד שהאדם מסכם בדעתו וגומר בלבו שראוי לו לקבל מאהובו – יעשה לרעהו שהוא כל אדם...” עמ' תקנ. *“ואדרבה, במלת “כמוך” התורה תפרש באר היטב כוונתה שתצווה על דבר שהוא דרך הטבע מה שכל אדם יוכל לקיימה, לא על דבר שהוא נגד הטבע מה שאין האדם יכול לקיימה.”* עמ' תקנא

הורביץ מפנה את תשומת לבנו לכך שהתורה מדגישה “ואהבת לרעך כמוך” (ולא את רעך) מתוך מודעות לכך שלא ניתן לצוות על אהבת הלב, אך ניתן לצוות על מעשים טובים וחסדים שיעשה אדם לזולת. כיון שאדם קרוב אצל עצמו, מציע הורביץ שאת אמות המידה לעשיית טוב לזולת יקבע האדם לפי הציפיות שיש לו מהזולת כלפיו. להלן יסביר הורביץ בדוגמאות מחיי היומיום כיצד יכול האדם לדעת מה עליו לעשות כדי לנהוג באהבה לרעהו:

"ראובן רוצה משמעון אוהבו שיתנהג עימו כאוהב נאמן בכל הדברים וחושב בלבו אלה הדברים והאופנים שראוי לו לשמעון להתנהג עימי :

- א. שיאהב אותי באמת לא בזיף.
- ב. שיתנהג בי כבוד תמיד כי כן ראוי להיות, וכמאמר חז"ל כבוד חברך כמורא רבך.
- ג. שידרוש שלומי תמיד כי כן ראוי לרעים אהובים להיות בשלום תמיד ולדרוש איש בשלום רעהו.
- ד. שישתתף בצערי.
- ה. שיקבל אותי בסבר פנים יפות כשאבוא לביתו.
- ו. שידין אותי לכף זכות בכל דבר.
- ז. שיתנדב בגופו באיזו טרחא קטנה בשבילי...
- ח. שיתנדב להושיע לי בדבר מועט מממונו לפעמים בעת שאצטרך בה בהלוואה או במתנה דבר קטן...
- ט. שלא יתגאה עלי.

והנה כל האופנים... אשר יחפץ לבב ראובן שיעשה לו שמעון אוהבו – אותן בעצמן צריך שיעשה ראובן לשמעון ובוזה הוא יוצא חובת אהבת שמעון בשלימות גמור... האהבה לרעך יהיה בכל אותן האופנים כמוך שאתה מבקש את האהבה מרעך... אבל לא יסכים בשכלו ששמעון ייתן לו כל הממון שלו וכל ביתו וכל רכושו באהבתו אותו. זה לא ירצה ראובן מעימו... כי הדעת לא יסבול זה והשכל לא יחייב כן..." עמי תקנ

ובקיצור, זאת כל התורה: לדון לכף זכות, לעזור, להשתתף בצער [ולא לשמוח לאיד], לא להתנשא, לכבד, לדרוש בשלום, להיות כן ואמיתי, לקבל בסבר פנים יפות מבלי לזיף... אבל, יש גבולות! אל תאהב אותו יותר ממה שאתה אוהב את עצמך.

בעניין זה הורביץ מעלה את השאלה הבאה: הרי לא יתכן שאדם יאהב את בנו כפי שהוא אוהב את עבדו. התשובה, לדעתו מצויה במילה **כמוך**: באותה מידה ושיעור אשר אתה מבקש אהבה מזולתך - מדוד לו את האהבה ממך. והרי לא מכל אדם אתה מצפה לאותה מידת אהבה. וכך הוא כותב:

"ועתה אתה ברוך ד' קורא חביב אם תכין את לבך להבין ולהשכיל היטב בפירושי זה תמצא לפניך עוד מרגלית טובה גדולה תחת לשונה של תורה במלת **"כמוך"**, והוא, מודעת זאת [ידוע לכל] כי כל אדם מבקש אהבה מכל אדם ורוצה שיאהבו אותו כל אנשי העולם, אפס בבקשתו זאת לא ישווה בלבו מדה אחת בכל אדם, ולא יבקש שיאהב אותו עבדו באותה מדה אשר יבקש מבנו שיאהב אותו..." עמי תקנא

הורביץ שואב תובנה מעשית נוספת מהמלה **"כמוך"**:

"מודעת זאת [ידוע לכל] שכל אומן שונא בן אומנותו, החייט שונא את החייט לא את הסוחר, והסוחר שונא את הסוחר לא את החייט, ואמרה תורה לא זו אף זו, כלומר: לא די בחובת אהבת הבריות מה שתאהב לרעך שאינו כמוך באומנות אחת, ואינו מקפח פרנסתך מעולם, אלא אפילו כמוך באומנות אחת ומקפח את פרנסתך לפעמים – אע"פ כן מחוייב אתה לאהבה אותו בלב שלם..." שם

באמצעות סיומת הפסוק **"אני ד"** מסביר לנו הורביץ את טעם המצווה:

- וכי תאמר בלבבך איכה אפשר לי לאהוב אותו אני שלם והוא חסר כי הלא יש בו פחיתות מידה פלוני או מעשה מגונה פלוני, כי מטבע עיני האדם שרואה חסרון ופחיתות בכל אדם... ותכהין עיניו מראות נגע עצמו... לכן אמרה תורה **"כמוך אני ד"** כלומר אני מעיד בדבר שהוא **כמוך** בעניין השלימות: כשם שאין הוא שלם כך

אין אתה שלם... אלא שאין אתה יודע ממחסורך, שלך אי אתה רואה אבל אתה רואה של אחרים, אך אני הוא מעיד שהוא **כמוך** בעניין הפחיתות, ומן מוצא דבר זה תבין ותשכיל שצריך לאהוב כל אדם עם החסרון שלו... כי אין אדם צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא בשום חסרון. ^ס
ובמילים אחרות: קבל את חסרונות הזולת ונהג בו באהבה - כי גם אתה אינך מושלם.

• שהכוונה בו ואהבת לרעך [כמוך] **כמו שהוא** ואל תקפיד על חסרונו, **כמוך אני ד'**, כלומר כאשר [כמו ש] אני ד' אוהב אותך ואיני מקפיד על חסרונו, כי פעמים רבות ידע ליבך שגם אתה אין נקי מחסרון לא זך ותמים בכל השלימות ועם כל זה אני גומל אותך כל טוב ואוהב אותך. ^ס "עמי תקנב

• שהכתוב אומר "ואהבת לרעך כמוך אני ד'", כלומר **לא** שתקיים זה בעבור שהוא שורש כל מצוות השכליות וכוללם יחד והשכל מחייב זה, אך רק בעבור כי אני ד' מחייב לך. ^ס

ראינו כיצד תוך שימת לב לכל אות ומלה בפסוק למד הורביץ על ההשתמעויות המעשיות של קיום מצוות "ואהבת לרעך כמוך" ועל טעמי המצווה:

לרעך -

- אהבת לרעך – ולא ואהבת את רעך, מכאן שמדובר על מעשיך לזולת; גלה אהבתך בהתנהגותך כלפיו.
- **לרעך: רע ולא אח** ומכאן שהכוונה לכל המין האנושי, ולא רק לבני עמך.

כמוך -

- **כמוך** - אדם שבדיוק **כמוך** תורם חלקו לקיומו של העולם.
- **כמוך** - **למרות שהוא כמוך** – ועוסק באותו מקצוע שאתה עוסק בו ואף אם בגין זה הוא מקפח לעיתים את פרנסתך.
- **כמוך** - עשה לו מה שנראה לך שראוי שהוא יעשה לך.
- **כמוך** - כמו שאתה אוהב את עצמך **ולא יותר!**
- **כמוך** - באותה **מידה** שאתה מצפה שיאהב אותך האדם הספציפי שאתה מתייחס אליו, ולפי זה יש שיעורין משתנים במידת האהבה.
- **כמוך** - כמו שאתה **אינך** מושלם כך גם הוא אינו מושלם! ולכן נהג בו באהבה למרות מגרעותיו.
- **כמוך** - רק בדרך הטבע: דבר שכל אדם יוכל לקיימו, כי התורה לא ציוותה דבר שהוא בניגוד לטבע האנושי.

אני ד' -

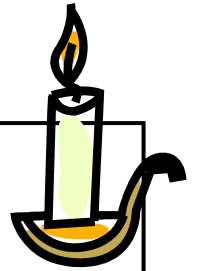
- כמו שאני ד' אוהב **אותך** (למרות חסרונותיך) – כך תאהב את הזולת.
- קיים את המצווה מתוך יראת שמיים, כי זה רצונו של הקב"ה ולא רק מתוך מוסר טבעי. קיום מצווה שבין אדם לחברו היא עשיית רצונו של הקב"ה והנחתו בעולמנו.

הלל הזקן הסביר את דרך קיום המצווה על דרך השלילה: "מה ששנוא עליך אל תעשה לחברך". רבי עקיבא העצים את חשיבותה המצווה בקובעו "זה כלל גדול בתורה". המקובל הורביץ נתן מפרט של "הוראות הפעלה" ההופכות את הפסוק היפה והראוי "...ואהבת לרעך כמוך אני ד'" למשימה לא קלה אך ברורה ובת ביצוע. וכל זאת "למען תחיו בשלום ואהבה ואחוה עם כל יושבי חלד ותמצאו חן ושכל טוב בעיני אל-הים ואדם... **והיא מדה חמודה אשר אין עוד מלבדה**". עמי תקסה

יהי רצון שנזכה לקיים מצוות "ואהבת לרעך כמוך" בלבב שלם.

כרזיה מכאן-

מתמ fe דוד (הפה) ז"ל וחנה תבדל"א אולדשמידט, זרה באלקנה

חודש אייר

"אלה אזכרה" ..

(תשע"ב)	יום פטירתה של חברתנו ציפורה גינזברג ז"ל	ג' אייר-
(תש"ע)	יום פטירתו של חברנו נתן קאופמן ז"ל	ז' אייר-
(תשע"א)	יום פטירתה של חברתנו עליזה שטיינמץ ז"ל	ז' אייר-
(תשכ"ט)	יום נפילתו של בנו אריק רון ז"ל	י' אייר-
(תשע"ג)	יום השנה לפטירתו של חברנו חיים אפשטיין ז"ל	י"ג אייר-
(תשס"ג)	יום פטירתו של בנו שלמה בן צבי ז"ל	ט"ז אייר-
(תשס"ה)	יום פטירתו של חברנו דוד (הפה) גולדשמידט ז"ל	כ"ה אייר-
(תשס"ט)	יום פטירתו של חברנו יחזקאל זוהר (סומברה) ז"ל	כ"ה אייר-
(תשט"ו)	יום פטירתו של חברנו שלום אולרייך ז"ל	כ"ז אייר-
(תשס"ה)	יום פטירתו של בנו עודי רום (רויך) ז"ל	כ"ט אייר-
(תשס"ט)	יום פטירתה של חברתנו נעמי אילן ז"ל	כ"ט אייר-

בליל שבת - המשיך הרב ארי את רצף השיעורים העוסקים בנושא איבוד הפרופורציות לקראת פסח. הפעם עסקנו באכילת קטניות בחג, ובעיקר - החשש מהן. מסתבר שמסורת האבות המבורכת שנשתמרה מאות בשנים התגלגלה והפכה בימינו ל'פוביה' של ממש.. עד כדי כך שמוצרים שאין להם כל קשר אמיתי או דמיוני עם קטניות - נושאים תווית 'אזהרת קטניות', ממש כמו במוצרים אלרגניים העלולים לגרום חס ושלום לחנק! אז, קצת פרופורציה..

בשבת - הגדול פרשת 'אחרי מות', בחרה שקמה כספי-יניב להתייחס בשיעורה דווקא לנושא עינוי הנפש ביום הכיפורים, למרות ענייני היום וסמיכות הזמנים לפסח. בתחילה עמדנו על כך שהציווי: 'תענו את נפשותיכם' הוא באמת צום, עובדה שנשמעת לכאורה ברורה, אך אינה מוזכרת במפורש בכתובים. לסיום הציגה שקמה דעה מקורית במיוחד המציגה את יום הכיפורים כ'חג הצום' הגדול שבחגים - שבת שבתון. חג זה, החושף את האדם לעונג האמיתי - ניצחון הרוח על היצר, ניצחון האמונה על הביטחון בשפע החומרי, ניצחון ההסתפקות במועט וההתנזרות על הכניעה למותרות ולתאוות. עצירת הזרם הזורם אל בתי הקיבול של הגוף ופתיחת מעיין התבונה על נוזליו הצלולים והטהורים ישירות אל הנפש.

אחה"צ, בדרשת 'שבת הגדול' התייחס הרב ארי בשיעורו לאמירת ההלל בליל הסדר. מדובר בהלל 'מוזר' במקצת השובר את כללי ההלל בכך שהוא נאמר בישיבה ולא בעמידה, ללא ברכה ועוד עם הפסקת אוכל באמצע.. והשאלה היא מדוע? ובכן, הלל זה שונה בכך שאינו נאמר כציווי, אלא הוא מביע פרץ של רגשות של אדם היוצא מעבדות לחירות ופורק את שמחתו בשירה ביין ובמאכלים טובים. ההלל והסעודה חד הם!

ביום ראשון - הוכיח "קייטינג סעד" הלכה למעשה מה היא מקצוענות. המכירה לקראת החג התנהלה בסדר מופתי עם מבחר ומגוון מרשימים ושירות.. כמעט ללא תורים! - גם כאן אפשר לגמור את ההלל..

ביום שני - נפרדנו מהחמץ בצינעה 'איש לביתו', והיו שהתרפקו על הימים המפוארים - הקיבוץ של פעם.. 'סעודת ליפא', עוד זוכרים??

במהלך החג - התקיימו שיעורים רבים מגוונים מטעמה של ועדת דת. נערכו טיולים מטעמן של וועדות חינוך ותרבות וביניהם טיול משפחות בהדרכתם של בני ועדיאל גינזברג לנחל שקמה. 'גן העדן' התגלה ממש קרוב אלינו במרחק של חצי שעה של נסיעה וכלל בריכות (שהתמלאו בסופה), פריחות ודיונות. כך נחסך מהמטיילים ה'תענוגי' של נסיעה למרחקים והשהייה המתישה בפקקים..

לרגל החג, הוזמנו על ידי ועדת תרבות לערב של קלאסיקה ישראלית במיטבה מבית היוצר של "תיאטרון הנגב" אשר שותף לו חברנו רועי גולן בעיבוד ובביצוע: "אחרי עשרים שנה" ערב שירי שמוליק קראוס. מדובר במופע שקצר שבחים עד כה על הבמות בהן הופיע וסחף את הציבור לערב של נוסטלגיה ושירה. אולם משהגיע אלינו נתקל בחומה בצורה של קהל שרובו נהג בבחינת: 'ישחקו הנערים לפנינו' ולא שיתף פעולה. כל זאת כאין וכאפס לעומת אותם החברים היושבים בחזית, אשר במהלך המופע הפנו את גבם למבצעים שעל הבמה ועזבו את המקום בצורה פוגענית - בבחינת: 'אני ואפסי עוד'.. רבותיי, להטיף מוסר לילדים מרעישים זו חכמה קטנה מאד, הגיע הזמן לקרוא לסדר גם את המבוגרים שכבר למדו פרק או שניים בנימוסים והליכות! האם לא חשבו אותם החברים על אלו שהשקיעו ממרצם ומזמנם במופע? האם ניסו רגע להעמיד את עצמם מופיעים על הבמה וזוכים ליחס משפיל שכזה? - בושה! מופע שהוזמן על ידי ועדת תרבות אינו מסך טלוויזיה שאפשר להדליק ולכבות בהתאם לחשקים.

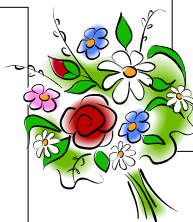
נכון, תמיד יגיעו התירוצים (וזו לא הפעם הראשונה שאותם אנשים נוהגים כך) - "היה רועש מדי...", "לא שמעתי כלום...", "הנכדים צריכים להגיע...", "הנכדים לבד...", "היה יום מעייף...". מדוע בכלל להגיע למופע במצב כזה ועוד לשבת בקדמת האולם? מדוע לקלקל את החוויה לאלו שנהנים ולהוציא לכולם את הרוח מהמפרשים? **האם אין לקהל שום מחויבות מרגע שהגיע להופעה?** גם ועדת תרבות צריכה להסיק את מסקנותיה ולעשות את כל המאמצים שתופעה זו תלך ותיעלם. אין זו הפעם הראשונה בה אנו נתקלים בזלזול שכזה. כבר היתה בעבר פניה לחברים "בדחילו ורחימו" וברגישות, לבל ייפגע ח"ו איש, אך ללא הועיל, אז אולי כדאי לשנות את הגישה? אולי זה הזמן להפנים שאין מתפקידה של הועדה 'למלא את הזמן' של החברים בכל מחיר, עד כדי כך שיראו את פעילותה כמובנת מאליה. עם סיום המופע באופן רשמי - קודם ההדרנים, החליט מאן דהוא מן הקהל ליטול את היזמה לידי, הדליק את האורות וסימן בכך לכולם לצאת החוצה. מי שהציל את המצב היה אלי קראוס שעלה על הבמה וביקש בשם אלו שנשארו ונהנו, שירי הדרך. בן רגע התהפכה הקערה על פיה והמופע קיבל בדקות הסיום חיים חדשים. איך שגלגל מסתובב... המסקנה במקרה זה היתה ברורה - עדיף קהל מצומצם ומשתף פעולה מערב המוני ופושר. נוסף ונציין שהמופע החל זמן רב לאחר השעה המיועדת, כך שאלו שהגיעו בזמן, זכו להתייבש ולאבד את סבלנותם עוד בהמתנה לצליל הראשון. ואולי זו דוגמא מצוינת לכך שהרגל שלילי הופך עם הזמן ללא טיפול נאות - למוסכמה. כו-לם מוזמנים להגיב.. ולחדשות משמחות..

במוצאי החג - הזמינו משפחת אריאל את הציבור הרחב לחגוג את המימונה בביתם. האורחים מדווחים על שולחנות ערוכים וצבעוניים על פי מיטב המסורת שהיו מלאים בכל טוב - מבחר של עוגיות ועוגות ממינים שונים, מגוון ריבות העשויות מחבושים ועד עגבניות, ו... מופלטות חמות- כמובן! ברקע התנגנה מוזיקה מרוקאית אותנטית ומזמינה שהוסיפה לאווירה. יישר כח למיכל לחוסה ולכל בני המשפחה שנתמו למען הערב המוצלח.

נעדכן את הקוראים שביום ראשון הקרוב ידליק חברנו חיים הרצל משואה בעצרת הפתיחה הממלכתית לציון יום הזיכרון לשואה ולגבורה' שתתקיים ביד ושם. הטקס שיהיה במעמד ראש הממשלה ונשיא המדינה יועבר בשידור ישיר בערוצי הטלוויזיה והרדיו החל מהשעה 20.00 ויתמקד ב'שלהי המלחמה'. את הלפיד תגיש לחיים נכדתו מורי, בתם של איתן ועידית הרצל ובשעת ההדלקה יוקרן ברקע סיפורו בתמצית. כדאי לצפות!

יורט קימלמן

לרותי ולחנן פינקלשטיין
מזל טוב להולדת הנין
בן לרצות ולמשה וינהרר
נכד לאסתרקה ואליאל חמר

לריבה לוהר
מזל טוב לרזאל בר המצווה של הנכד
אחר רטי
בנט של הילדה ואבי רטי

מועצת תרבות

רקע לצרף יום הזיכרון לשואה ולגבורה

איידה פצי'אנק נולדה בשנת 1957 למשפחת הרדגה (Hardaga), משפחה מוסלמית אמידה ומסורתית בעיר סרייבו-אז ביוגוסלביה, כיום בירת בוסניה. בזמן מלחמת העולם השנייה, סיכנו בני משפחתה את חייהם כדי לתת מחסה ל-4 שכנים יהודיים, משפחת קביליו, מרדיפת הנאצים.

לאחר ששרדה את השואה, היגרה משפחת קביליו לישראל. בשנת 1984 פנו בני המשפחה ל"יד ושם" בבקשה להכיר במשפחת הרדגה כחסידי אומות העולם. כעבר שנה, אמא של איידה – זיינבה הרדגה – הגיעה לישראל כדי לשתול עץ בשם משפחתה, וכך הפכה זיינבה לאשה המוסלמית הראשונה שהוכרה כחסידת אומות העולם.

50 שנה לאחר השואה, כאשר בשנת 1994 הותקפה סרייבו ע"י הסרבים, מצאו עצמם איידה, בעלה, בתה, ואמה זיינבה בצרה גדולה. בעזרת הג'וינט, פנו אנשי "יד ושם" לנשיא בוסניה בבקשה לאשר למשפחת הרדגה להגיע לישראל. בפברואר 1994 הגיעו זיינבה ואיידה יחד עם בעלה ובתה לארץ ונתקבלו ע"י פקידי ממשלה, נציגי "יד ושם" ומשפחת קביליו.

משפחת הרדגה נתנה מחסה למשפחה יהודית בתקופה החשוכה ביותר בהיסטוריה של היהדות. כעת מדינת ישראל שילמה את החוב וסייעה למשפחת הרדגה בעת מצוקתה.

מאז הגיעה לארץ, התגיירה איידה יחד עם בעלה ובתה, ושינתה את שמה לשרה. כיום שרה עובדת במשרה בכירה ב"יד ושם" ומתגוררת בירושלים.

בהרצאה היא מספרת את סיפור המשפחה בשואה ואת סיפורם במלחמת יוגוסלביה, ועד היום.

את סיפוריה של שרה ומשפחתה בשואה ועד היום - נשמע בערב יום הזיכרון לשואה

יום ראשון כ"ז ניסן 27.4.14

בשעה 20:45 במועדון לחבר.

לקראת טקס הזיכרון ליום שואה ולגבורה

חברים ותושבים המעוניינים להזכיר את שם יקיריהם שנספו בשואה ע"י הנאצים ועוזריהם

יוכלו לעשות זאת בטקס הקראת השמות שיתקיים בבית העלמין בסעד ביום שני אחה"צ

המעוניינים להכניס את שם יקיריהם לרשימה הקבועה מוזמנים לפנות לבני גינזברג.

מנהרת הזמן-

עלון פרשת "קדושים", היום לפני 52 שנים. הימים ימי 'ספירת העומר', ונראה שהחברים נזקקו לדחיפה ו/או הפחדה קלה.. מצדו של ידידיה כהן, בכדי שינהגו מנהגי אבלות.. גם יום העצמאות ה 14 - עומד בפתח וטרם גובשו דפוסי החגיגות. ועדת תרבות משתפת את הציבור בלבטיה..

=====

תגובות

כמה הערות לויכוח שהתנהל לאחרונה באשר לענייני האבלות בימי הספירה. לא אכנס לעניין שאינו פשוט כלל, רק אזכיר מעניינת וראויה לתשומת לב: בספר "שבלי הלקט" לר' צדקיהו הרופא (נתחבר בסביבות המאה ה-14 כנראה), נזכר הטעם לאבילות זו משום ש "בין פסח לעצרת נידונין על התבואה" של השנה הבאה, ולכן ראוי לנהוג באבילות וביראה מפני הדין(הזורעים בדמיעה.. וכו').

קבוצה כשלנו הסובלת מבצורת חוזרת ונשנית- מן הראוי שחבריה ישימו לב גם לטעם זה, ואין צורך להאריך.

ידידיה

+++++

לקראת יום העצמאות

אליבא כל הדעות טרם נתגבשו דפוסים קבועים לחג זה – הצעיר שבחגי ישראל. ואם לגבי המדינה כולה אמורים דברים אלה הרי לגבי הקבוצה – הבית, לא שונה המצב.

אין לנו קשיים מיוחדים להדר ימי החג אשר המסורת קובעת את רוב רובו של צביונם. יש ביכלתנו ללוות כל מועד בהופעות לוואי מתאימות – ואילו לגבי יום העצמאות אנו מתלבטים. מחד- לא מתאים לחג אותו כחגים חדורי קדושה. מאידך הוא אינו פורים ואפילו לא דומה למסיבת חתונה. במילים אחרות יום זה מחייב צביון תרבותי- לאו דווקא דתי, רציני ולא בידורי. ואילו כאן עיקר הקושי.

קבוצתנו למודת נסיון היא בידור, נשפים, מסיבות, מערכונים, פליטונים, כל אלו הם חדורים אצלנו ונתרגלנו להם. ובכן – במה נשתנה יום העצמאות?

הבה ונעיז! אל נחשש מלעג ושנינות. נחוג את יום העצמאות כנאה ויאה לו. נשמח, נעלז, נרקד- אך גם נספר ונצייר לעצמנו את "אגדת הימים ההם".

ציונות?- אולי?! התרפקות על העבר- יתכן! טפיחה על השכם?? הבה ונראה!

ו. תרבות

ראש היסטורי

רגע לפני שעלון זה יכנס עמוק לדפי ההיסטוריה חשוב לשתף בחוויית המניין התימני. כן. מניין תימני. אם אתה לא שם אתה לא קיים. יש כאלה שחולמים על בית קיץ באיים המלדיביים או באי פרטי, ויש המסתפקים במניין תימני.

הקרדיט לזמיר פאראווי. זה שנים שהוא מנסה, ללא הצלחה יתרה. אבל העקשנות האופיינית משהו, מביאה לפעמים למטרה הרצויה. נפתחה קבוצה בוואצאפ עם אייקון אורגניל לצורך עדכונים שוטפים. כמובן שכבר שם היו חילוקי דעות לגבי נוסח התפילה "שאמי" או באלדי" וכדי לחדד את הדברים אציין שההבדל הוא כמו בין יקה לפולני. מלחמת עולם. בקיצור, אותי זה שעשע. עוד אין מניין וכבר רבים.

בסופו של יום התקבצו קרוב לעשרים מתפללים. גם נציגות יקית או פולנית הייתה שם. הקירות רעדו מאמירת "הקדושה" וכנראה גם מהנוסח שטרם נשמע שם. התפילה התימנית בחלקה מאופיינת במקצב ניגוני מונוטוני קבוע ונאמרת ע"י הקהל (מזמורים לרוב) כך שבית הכנסת הקטן של החטיבה יצר אפקט קולי שהעצים את התפילה ובלע את קולם של הילדים.

בסוף התפילה התחושה הייתה עילאית. אני יודע שלחלק מהמתפללים התפילה מזכירה את בית אבא, עם כל המשתמע מכך. נדהמתי מהמהירות שהמידע עבר בין החברים (כמו בכל קיבוץ). כל מי שפגשתי בדרך הביתה שאל "נו, איך הייתה התפילה?" התשובה רשומה פה - "רגע היסטורי".

קובי אברהם

"המאחריט לצאת מן השבת ומאחריט לבוא"

בשבת יתקיים, לראשונה השנה, מניין קבלת שבת מוקדם.

המניין יחל ב"ה בשעה 18:00 בבית-המדרש בשירת "ידיד נפש".

את תפילת המנחה לא נצרף (לעת עתה) לקבלת השבת, וניתן להצטרף למניין בשעה 14:00.

בכל מקרה, יש להתפלל מנחה לפני פג המנחה - 17:56.

אישרו השתתפותם כבר למעלה מ-10 גברים.

לפרטים והצטרפות - בן-ציון שקלאר: 052-6193600

מחצית הפסח

הרי אני כבן שבעים שנה, ולא ירדתי לעומקו של הקשר הבלתי נפרד, בין העובדה "שבבילו יצאו אבותינו ממצרים" - להתנפלות האובססיבית שלנו על כל מה שזו, לקראת חג החרות והגאולה. עוד מימים ראשונים, כשהיינו ילדים רכים בשנים, התייצבנו על הרמפה של המטבח, ותחת השמש הקופחת ותחת פיקודה הקפדני של שרה לוי ז"ל, חיטטנו במרץ רב בידיות של סירי האלומיניום שהיו באותם ימים. כבר אז נבטו בי ניצני הספק והתהייה, באשר לקשר שבין יציאת מצרים, לבולמוס שנכפה עלינו. אולי ביקשו ללמד אותנו טעמה של עבדות? ..

לעומת זאת אני מתחבר למצוות הפסח, בחוויה שאני מקפיד שלא להחמיץ, והיא שריפת החמץ. מידי שנה אני יורד יחד עם כל עמך סעד, לרחבה שבין הרפת - לגד"ש, ובהתרוממות הנפש משליך את החמץ שנותר, לחביות האש. ובכל פעם אני מתפעם מחדש, מן המשפחות גברים, נשים - וטף, המגיעים מכל פינות המשק, לקיים מצוות ביעור חמץ.

יעמדו על הברכה כל אלה שבזכותם חגגנו את הפסח לתפארת: ו. דת והרב, ו. תרבות - ובעיקר ענף המזון, על כל הטוב שהשפיעו עלינו.

ועכשיו "פנינו אל המנגל העולה", שם נקיים בחדווה, את השריפה המוחלטת. אביב שמח לכולנו.

צאוס ברט

יצורי חול המועד בצנפים

חכמים לימדונו ש"כל המבזה את המועדות (עושה בחול המועד מלאכה אסורה - רש"י) כאילו עובד עבודה זרה" (פסחים קיח). מתוך רצון להעצים את תחושת החג בימי חול המועד הנהגנו בשנים האחרונות קיום שיעורים בענפים השונים.

בדרך כלל ישנם ארבעה מוקדים בהם מתקיים לימוד/שיעור באחד מימי חול המועד: חדר אוכל, סיפן, גד"ש-רפת ומסגריה. עובדי הענפים מתפנים מעבודתם לטובת לימוד תורה העוסק בענייני החג השונים.

מדובר בחוויה מיוחדת ומשמעותית, לפחות עבורי, שראויה להתקיים (ובחלק מהענפים כבר מתקיימת) גם בימי החול במהלך השנה. בחג הפסח שחלף התקיים בבוקר יום חמישי שיעור בחדר האוכל בלבד ולא בענפים אחרים.

אמנם התארגנו למשימה קצת באיחור אך לשמחתנו היתה סיבה נוספת לכך שהתקשינו למצוא מי שיעביר את השיעורים, ובענפים שונים, גם מי שיבוא אליהם. אנשים רבים במיוחד החליטו הפעם לחגוג את ימי החג בבילוי משפחתי ברחבי הארץ וכבישיה (ופקקיה?).

שנזכה בע"ה להמשיך ללמוד וללמד ונראה ברכה בעמלנו ובענפינו.

יחפה וימי

מכשם לזכרו של נתן צברון ז"ל

כמדי שנה בא' חול המועד פסח נפגשים לזכרו של נתן ז"ל בני כתתו, המשפחה ואני המטפלת.. את המשפחה ייצגו מרים אמיתי (עברון) ומשפחתה ובנו הצעיר של יובל. השנה התייחדנו גם עם זכרו של בנימין שלמון ז"ל.

הפעם בחרנו להיפגש בהרצליה. התאספנו על הגבעה באזור ג' המשקיף על הרצליה פיתוח - המקום בו התחילה סעד. עמדנו נרגשים על הגבעה וסביבנו גורדי שחקים. שם שמענו על עבודות הדחק בהן עסקו אז החברים שהיום הפכו לוותיקים, וביניהן שתילת עצי אקליפטוס לאורך אחד מהרחובות. נסענו לאותו הרחוב וגילינו אותו מוצל לגמרי בזכות אותם עצי עתיקים, בעלי גזע רחב ושורשי אוויר אדירים המשתרגים סביבם, מראה מדהים היאה לעצים רבי שנים.

משם נסענו ל"בית הגלגלים" בהרצליה, מעין מעון נופש לנכים- עליו מופקד אלי רבלין. בארץ קיימים 5 בתים שכאלה: בצפון, בירושלים, באורים ובכסיפה - לאוכלוסיה הערבית. בזכות החוגים המתקיימים במהלך השבוע ופעילות סוף השבוע, יכולים הוריהם של הצעירים (16-20), לאגור כוחות. הבית בהרצליה ייחודי בכך שנבנה מראש למטרה זו ומותאם לנכים עד לפרט האחרון. שמענו מאלי על מדיניותם המאפשרת לנכים (כולם על כסא גלגלים) הרבה עצמאות ודורשת גם הרבה אחריות, בעיקר בניהול חייהם. הם שותפים מלאים בקבלת ההחלטות יחד עם המדריכים ואפילו מתנדבים בקהילה למרות מגבלותיהם.

התרגשנו לראות בין שליטי הזיכרון שעל המבנה, שלט לזכרם של חיים ואסף רבלין ז"ל וחזרנו עמוסי רגשות מיום מיוחד זה שמחזק בנו את הצורך להתמיד ולהיפגש..

יונה רוזנטל

לשרה רבלין
מזל טוב להולדת הנינה
נכדה לאספ" ז"ל ורותי תבדל"א רבלין
בת לנצמה ולצופר רבלין

לצאופה ולאיסא אהרונאי
מזל טוב להולדת הנכד
בן לאיילת ולאלעזר אהרונאי

למשפחת רון
מזל טוב להולדת הבן אליטל ולאיבי רון
נכד לשולאי ולחנן רון

